

[Bollmann.]

går efter CDs opfattelse for langt. Det er da rigtigt og rimeligt, at kommunerne skal kunne planlægge, men vi finder, at den eksisterende lovgivning allerede giver tilstrækkelige muligheder for, at denne planlægning kan foregå forsvarligt.

Der har i sin tid ved den første fremsættelse været talt både om grundloven og om jungleloven i denne sag. Jeg vil nøjes med at konstatere, at forslaget er et yderligere indgreb i den private ejendomsret, hvorfor CD ikke kan medvirke ved gennemførelsen af lovforslaget.

Alfred Andersen (SF):

Socialistisk folkeparti går helhjertet ind for dette lovforslag. Vi er enige med ministeren i, at en begrænsning af ekspropriation er uheldigt, og der er jo snart ikke en kommune, uden at den kan berette om, hvordan den har savnet denne lovgivning, og hvordan den har været med til at ændre planer, netop fordi den ikke har haft de muligheder, som der her lægges op til.

Først med dette forslag kan man vel sige, at den nye kommuneplanlov virkelig kan træde i kraft. Kommuneplanloven, som blev rost af mange planlæggere og andre, skulle gerne virke, og som sagt er en betingelse for, at den kan virke fuldt ud, at vi får det instrument, som forslaget her indebærer.

Men når vi nu har fået så god en styringsmekanisme ind i vores planlægning, så kommer så det næste spørgsmål: hvordan vil en sådan styringsmekanisme virke i praksis? For det er jo tit sådan, at der er stor forskel mellem en lovs vedtagelse og den endelige praksis.

Derfor har jeg to betænkeligheder ved forslaget. Den ene er, hvor forslaget taler om, at der skal eksproprieres til markedsprisen i stedet for til brugsværdien. Det er noget, der indebærer store økonomiske problemer for en kommune. Der er forskel på en brugsværdi på 6 kr. pr. m² og en salgs- eller handelsværdi på 30 kr., så her kan en kommune altså komme ind i nogle svære økonomiske problemer. Det andet er, om man ikke samtidig bør oprette en statsfond, hvor kommunerne kunne hente pengene i stedet for at skulle på lånemarkedet.

Hvis ikke vi får løst disse to spørgsmål, er jeg bange for, at kommunerne kan komme i så store økonomiske vanskeligheder, at de får for svært ved at leve op til dette lovforslags intentioner. Derfor håber jeg som sagt på, at vi i

udvalget kan se på disse to problemer, at det skulle være brugsværdien, man eksproprierede efter i stedet for handelsværdien, og at vi skulle se at finde en mulighed for, at kommunerne kunne låne pengene i en statsfond.

Men ellers er vi som sagt positivt indstillet over for forslaget.

Svend Haugaard (RV):

Det radikale venstre er enig i, at der kan være behov for en mulighed for for kommunerne at ekspropriere til byudviklingsformål, men vi vil da gerne understrege en sætning fra forslagens ordlyd, «hvor det er af væsentlig betydning».

Spørgsmålet er så blot, hvordan planlægningen skal foregå. Det er nok rigtigt, at man får en for spredt og tilfældig byudvikling, hvis man ikke har muligheden for ekspropriation. Jeg mener også, det er rigtigt, at for tidlig ekspropriation kan bevirke, for det første at man fristes til at ekspropriere fremfor at købe i fri handel, for det andet at de tidligere ejere, uanset om det er kolonihaveejere, eller det er landmænd eller gartnere, fordrives på et urimeligt tidligt tidspunkt, og de er trods alt nok bedre til at drive jorden, end byen er det, og for det tredje at man kan risikere at få for kompakte byer, hvis man går for hurtigt frem med ekspropriation. Det er ofte sådan, at køb i fri handel kan være med til at give frisk luft mellem bydelene.

Vi siger altså ja til selve muligheden, men vi er ikke med på et så tidligt stadium i planlægningen, som forslaget indebærer.

Ib Christensen (DR):

Forslaget er jo tidligere blevet fremsat i tinget, men blev dengang slyttet. Jeg håber ikke, at det bliver forslagets skæbne denne gang.

Retsforbundet ser overordentlig positivt på dette forslag og indser nødvendigheden af, at kommunerne får denne øgede adgang til ekspropriation på et tidligt tidspunkt af hensyn til den kommunale planlægning og af hensyn til også ad den vej at bekæmpe jordspekulationen.

Det er jo egentlig paradoksalt, som det også bliver nævnt i fremsættelsestalen, at der i den gældende lovgivning er mulighed for ekspropriation til fremskaffelse af jord til rekreative formål. Det kan tilføjes, at der også er adgang til at ekspropriere jord til f. eks. anlæggelse af kirkegårde, men der er altså ikke i dag i lovgivningen adgang til at ekspropriere til byudvik-